

บทที่ 2

แนวความคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งได้ประมวลแนวคิด ความสัมพันธ์ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

แนวคิดทางด้านการท่องเที่ยว

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

แนวคิดเกี่ยวกับที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางด้านการท่องเที่ยว

ความหมายของนักท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้ประกาศใช้คำนิยามเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว เมื่อปี ค.ศ. 1968 ภายหลังจากการประชุม เรื่องการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Travel and Tourism) ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี โดยได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกใช้คำนิยามที่หมายถึงนักท่องเที่ยวไว้ดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542)

นักเดินทาง (Travelers) หมายถึง ผู้เดินทาง นักท่องเที่ยว ซึ่งรวมทั้งผู้ที่สามารถนำมาจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติได้ เช่น นักท่องเที่ยว (Tourists) และเก็บรวบรวมเป็นสถิติไม่ได้ เช่น ผู้อพยพ (Immigrants) ผู้ร่อน (Nomads) ผู้โดยสารที่เดินทางผ่าน (Transit Passengers) ผู้ทำงานตามชายแดน (Border) ผู้ปฏิบัติราชการที่ได้รับมอบหมายในประเทศนั้นๆ (Diplomats Representatives of Consulates Members of Armed Force) และผู้ลี้ภัย (Refugees)

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึงผู้มาเยือน นักท่องเที่ยวโดยแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืนเดินทางมาเยือน และพักอยู่ในประเทศตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ (Local Accommodation) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่มากกว่า 60 วัน

1.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน อาจเป็นคนไทย หรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของคนไป จังหวัดอื่น ระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

2. นักทัศนาจร (Excursionists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Day Visitor) เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักผ่อน ณ แหล่งท่องเที่ยว เช่น ผู้ที่เดินทางมาชมเรือสำราญ (Cruise) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวได้ในทำนองเดียวกันคือ

2.1 นักทัศนาจรระหว่างประเทศ (International Excursionist)

2.2 นักทัศนาจรภายในประเทศ (Domestic Excursionist)

ประเภทของการท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “ประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับบรรพชนของวิถีชีวิตของประชาชนเป็นหลัก ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบันจึงแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน ความชื่นชมในแหล่งธรรมชาติเป็นหลักจัดเป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Tourism)

2. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นเสนอลักษณะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของสังคมเป็นการท่องเที่ยวในเชิงให้ความรู้และความภาคภูมิใจจัดเป็นท่องเที่ยววัฒนธรรม (Cultural Tourism)

3. การท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและความพึงพอใจในการพักผ่อน สนุกสนาน รื่นเริงบันเทิงในที่มุ่งเน้นการได้รับบริการที่เหมาะสม จัดเป็นการท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา (Sport and Entertainment Tourism)

4. การเดินทางที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการประชุมสัมมนา การติดต่อทางธุรกิจ ซึ่งอาจมีหรือไม่มีการศึกษาดูงานและการทัศนศึกษารวมอยู่ด้วยกัน ถูกจัดให้เป็นนักท่องเที่ยวประเภทหนึ่งเรียกว่า การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and Convention Tourism)

การท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภท อาจแบ่งระดับกิจกรรมของการท่องเที่ยวได้ 4 รูปแบบ ที่ต้องการจัดการแตกต่างกัน คือ

1. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรให้คงไว้นานที่สุด ครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภท เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของมนุษย์ การท่องเที่ยวเหล่านี้จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservations Tourism)
2. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการศึกษาในแหล่งธรรมชาติเพื่อการรักษาระบบนิเวศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งหรือบางส่วนของ การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ให้ความสำคัญต่อระบบนิเวศของพื้นที่นั้น ๆ จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)
3. การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ การติดต่อทางธุรกิจ การทัศนศึกษา การประชุมสัมมนา ที่ให้ความสำคัญในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนนันทนาการ ประชุมและสัมมนา (Recreation and Convention Tourism)
4. การท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งยังมีแอบแฝงอยู่ในทุกส่วนหรือมีการพัฒนาอย่างถูกกฎหมายในพื้นที่ เช่น การท่องเที่ยวทางเพศ (Sex tour) กาสีโน (Casino) และเกมส์กีฬาบางประเภทเป็นการท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรม (Immorality Tourism)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการจัดแบ่งประเภทของการท่องเที่ยว นั้น นอกจากจะจัดแบ่งตามสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวแล้ว ยังมีการจัดแบ่งตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยว และแบ่งตามระดับกิจกรรมของการท่องเที่ยว ได้อีก

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

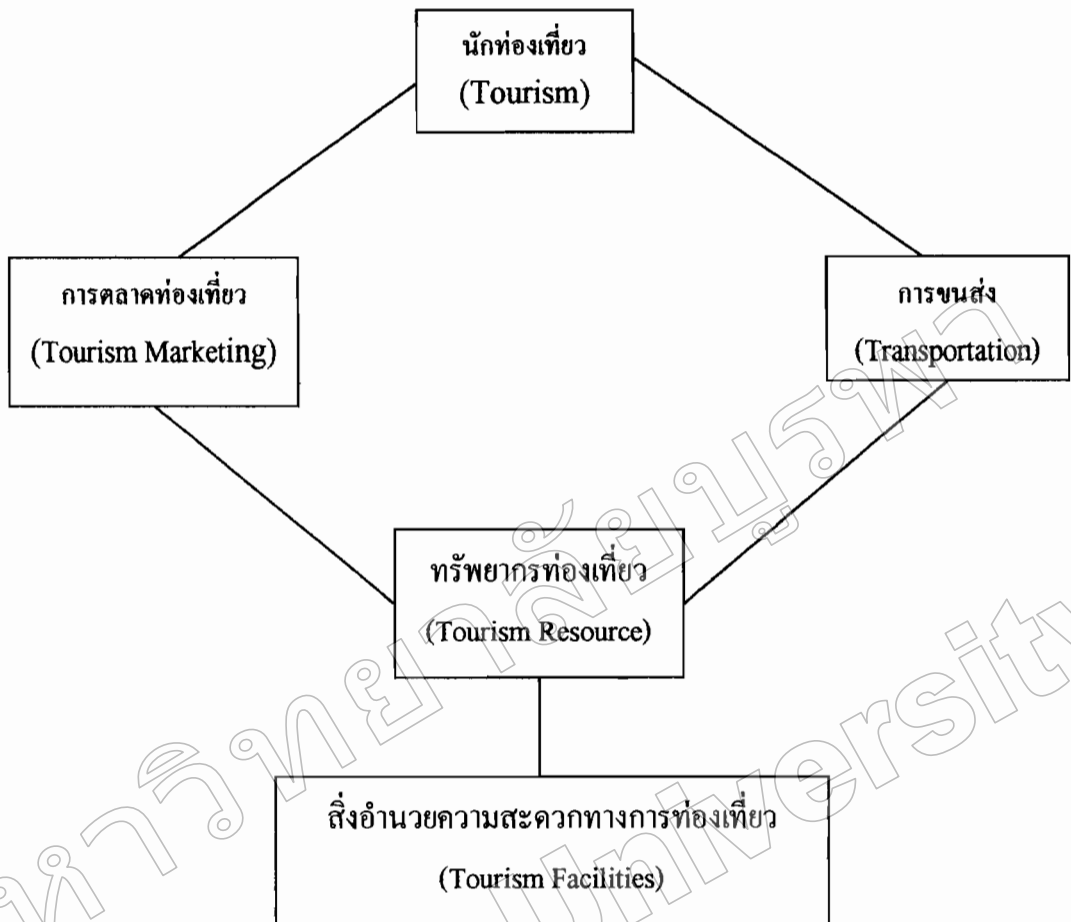
ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2545) ได้ให้คำจำกัดความคิดว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) คือการเดินทางเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตรกรรม สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัยเพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรม ทางการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548) กล่าวถึง องค์ประกอบของการท่องเที่ยวว่าเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มี องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resource) บริการท่องเที่ยว (Tourism Service) และตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market or Tourist) แต่ละองค์ประกอบมี องค์ประกอบย่อยๆที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคม วัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น ความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวจึงอยู่ที่ความแตกต่างใน องค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร (2545 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันวงจร คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว บริการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว การขนส่ง (Transportation) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Tourism Facilities) ดังภาพประกอบที่ 2-1

ภาพประกอบที่ 2-1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นักท่องเที่ยว

นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวย่อมเกิดไม่ได้ สำหรับนักท่องเที่ยวของ “การท่องเที่ยวเกษตร” น่าจะหมายถึง บุคคลที่ต้องการมาเที่ยวธรรมชาติและแหล่งเกษตรต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้ หาความเพลิดเพลิน ชม ชิม ซื้อผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร

การตลาดท่องเที่ยว

การที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวนั้นการตลาดท่องเที่ยวเป็นตัวชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว การตลาดท่องเที่ยว หมายถึง การที่ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน แล้วใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว โดยการตลาดท่องเที่ยวอาจทำได้ 2 วิธี

1. การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยว

2. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อสารข้อมูลไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์จดหมาย นิตยสาร เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ดังนั้นการที่จะให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเกษตรนั้น ผู้จัดการท่องเที่ยวเกษตรจำเป็นต้องมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกษตรหรือแหล่งท่องเที่ยวเกษตร โดยการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อชนิดต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การขนส่ง

การบริการขนส่ง และนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว การขนส่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ การขนส่งทางรถยนต์ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางเรือ และการขนส่งทางเครื่องบิน

ทรัพยากรท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ทรัพยากรท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวในที่นั้นๆ

ทรัพยากรท่องเที่ยวเกษตร หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีกระบวนการผลิตทางเกษตร วิธีชีวิตความเป็นอยู่ทางการเกษตรที่สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวให้ไปเยือนหรือไปเที่ยวชม ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านท่องเที่ยวเกษตร เป็นการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเด่นที่เป็นการเฉพาะเจาะจง และมีกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจประกอบในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
2. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรเฉพาะรายบุคคลหรือรายกิจกรรม เป็นจุดท่องเที่ยวที่เป็นสวนหรือไร่ของเกษตรกรรายใดรายหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรที่มีความก้าวหน้าในการปลูกพืช เช่น สวนเงาะ สวนลำไย สวนผัก เป็นต้น มีการผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือสินค้าหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรวางจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

3. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ เป็นลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดงานเทศกาล หรืองานมหกรรมทางด้านการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น งานทุเรียนงานวันระกำหวาน เป็นต้น หรือปรากฏการณ์ทางการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น ท่งทานตะวัน ท่งดอกกระเจียว ซึ่งเป็นรูปแบบหรือลักษณะของการจัดกิจกรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว หมายถึง ทุกอย่างที่รองรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัยซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยตรง เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ได้แก่ การให้บริการท่องเที่ยวที่เป็นการให้ความสะดวกของนักท่องเที่ยว 5 ประการ

1. การบริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว
2. การบริการที่พักแรม
3. การบริการอาหารและบันเทิง
4. การบริการนำเที่ยวหรือการนำชม
5. การบริการจำหน่ายของที่ระลึก

2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยอ้อม เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว แม้ว่าจะไม่มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น

2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคม การสาธารณสุข เป็นต้น

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย เช่น การจับฉัตร จิงทรัพย์ โครงการรวมถึงความปลอดภัยจากการบริการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทิวทัศน์ไทย เที่ยวได้ทุกฤดูกาล

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการจัดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นในปี 2547 เพื่อสัมผัสประสบการณ์ล้ำค่าใน 21 เส้นทางทั่วประเทศ เพลิดเพลินกับทัศนียภาพ ไร่รอบภูมิปัญญา สนุกสนานกับกิจกรรมหลากหลาย อิ่มเอมกับผลผลิตใหม่ อุดหนุนผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547 อ้างถึงใน กมลทิพย์ ชูประทีป, 2548)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม (คุณสรณพงษ์ บัวโรย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับชำนาญการ ประจำสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม)

วิถีชีวิตของคนสมุทรสงคราม หรือ “เมืองแม่กลอง” เป็นวิถีชีวิตของเมืองแห่งสายน้ำที่มีความผูกพันมาตั้งแต่สมัยอดีต อาชีพหลักของคนสมุทรสงครามส่วนใหญ่จึงเป็นอาชีพการทำ

การเกษตร ซึ่งจะต้องใช้น้ำในการทำการเกษตรเป็นประจำ และใช้แม่น้ำ ลำคลอง ถ้าปะ โคงเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรมาตั้งแต่สมัยอดีต นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสงครามยังเป็นเมืองที่มีสิ่งมหัศจรรย์ของธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจอีกหลายอย่างให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีสนใจเข้ามาเยี่ยมชม

มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้มีมาตรฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ เกิดความพึงพอใจ และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว คณะทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กำหนดมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ ดังนี้

1. ต้องมีกิจกรรมด้านการเกษตรเป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 กิจกรรม
2. ต้องมีคณะกรรมการของศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 2.1 ฝ่ายต้อนรับ
 - 2.2 ฝ่ายสาธิตกิจกรรมเกษตร
 - 2.3 ฝ่ายขายสินค้าเกษตร
 - 2.4 ฝ่ายการเงินและบัญชี
 - 2.5 ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
 - 2.6 ฝ่ายผู้นำชมแหล่งท่องเที่ยว
3. ต้องมีบริการแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.1 อุปกรณ์การท่องเที่ยว เช่น เรือ ชูชีพ
 - 3.2 ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
 - 3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ที่จอดรถ ที่นั่งพัก เป็นต้น
 - 3.4 ป้ายบอกทาง กติกาการชมแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.5 การจัดการสิ่งแวดล้อม ถังเก็บขยะ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความ

สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยของแหล่ง ท่องเที่ยว

4. ต้องมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
 - 4.1 แผ่นปลิว แผ่นพับ แหล่งท่องเที่ยว
 - 4.2 มีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อหรือเว็บไซต์
 - 4.3 ชื่อแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน รู้จักง่าย จดจำได้ง่าย
 - 4.4 การประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ
 - 4.5 ข้อมูลแผนที่แหล่งท่องเที่ยว

4.6 โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน

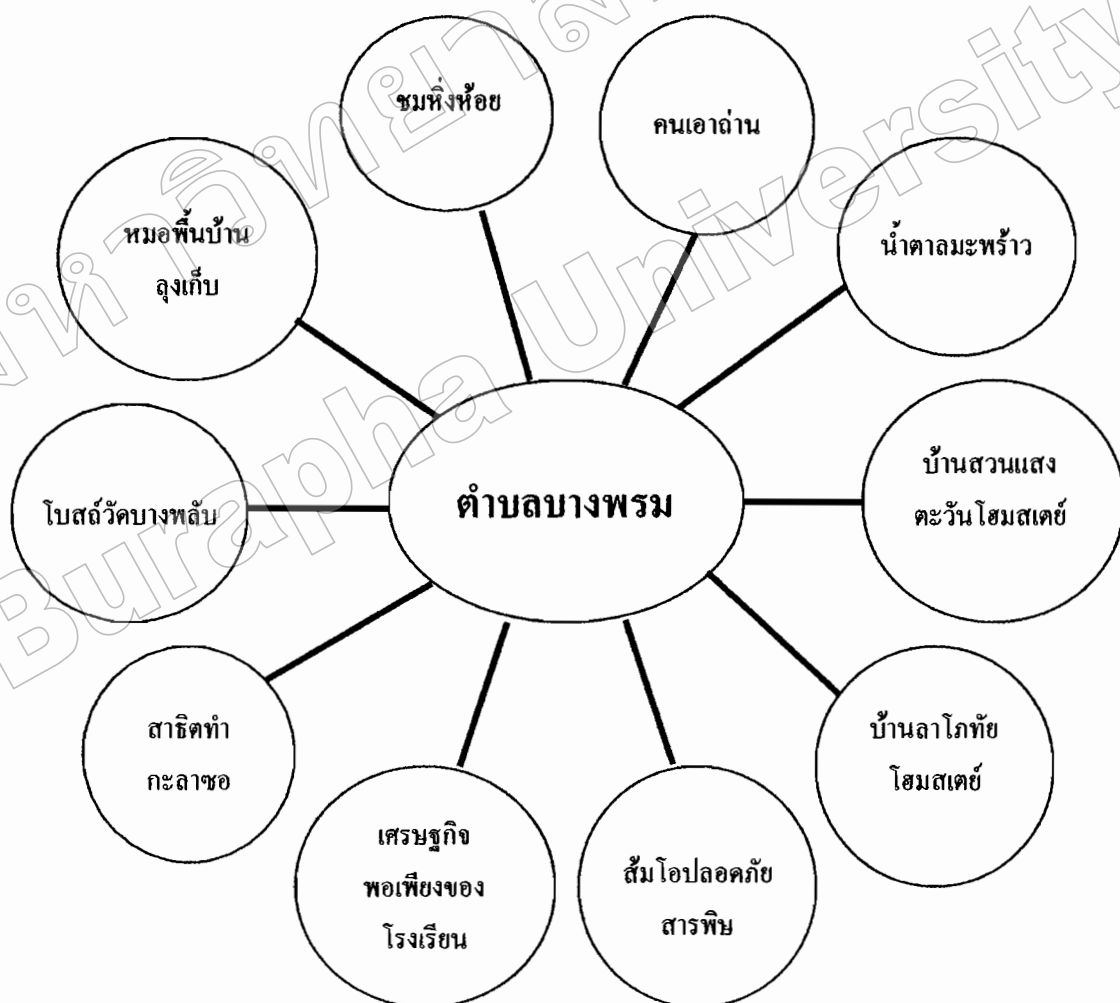
5. ต้องมีการจัดทำข้อมูลและประเมินผลของแหล่งท่องเที่ยว

5.1 สมุดเยี่ยม

5.2 แบบแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

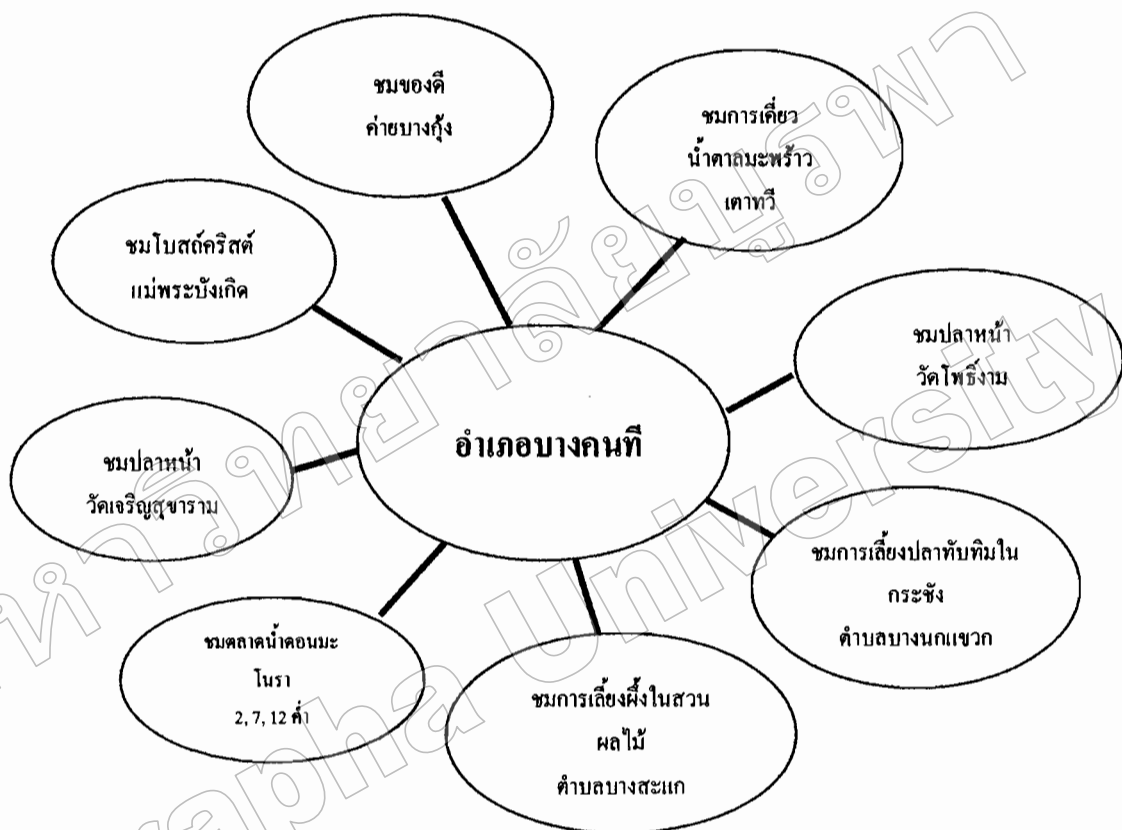
นอกจากนี้ยังมีการจัดการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับตำบล/ชุมชน เป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย กิจกรรม และวิถีชีวิตในชุมชน โดยใช้เส้นทางจักรยาน ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตได้อย่างไม่น่าเบื่อหน่าย เป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชน ดังภาพประกอบที่ 2-2

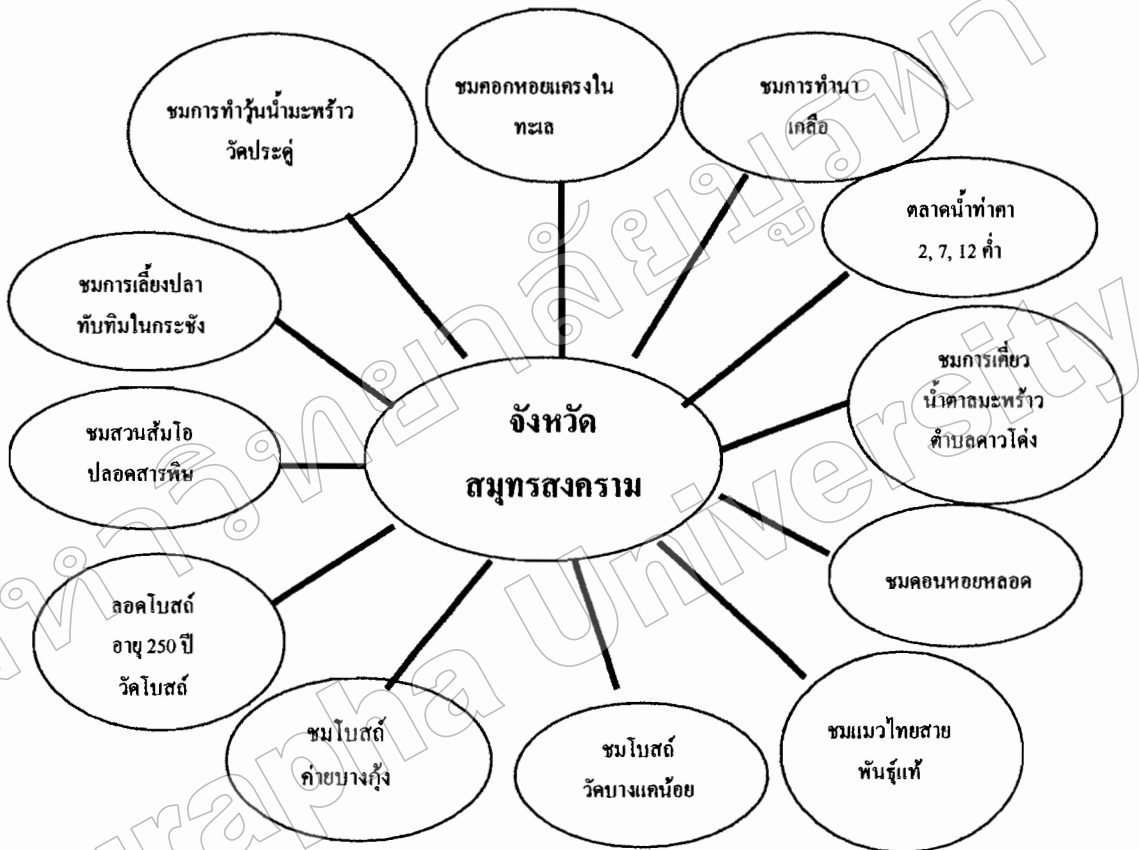
ภาพประกอบที่ 2-2 เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับตำบล/ชุมชน

เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับอำเภอ เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวในระดับ
อำเภอของอำเภอบางคนที ตามวิถีชีวิต การกระจายรายได้ ใฝ่ใจสิ่งแวดล้อม ดึงภาพประกอบที่ 2-3

ภาพประกอบที่ 2-3 เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับอำเภอ

เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัด เป็นเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัดที่เชื่อมโยงกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากอำเภอต่างๆ สร้างความสัมพันธ์กระจายรายได้สู่สายใยเพื่อนพาทิว คังภาพประกอบที่ 2-4

ภาพประกอบที่ 2-4 เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระดับจังหวัด

แนวความคิดเกี่ยวกับที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

โฮมสเตย์ เริ่มปรากฏครั้งแรกในทวีปยุโรปเมื่อ 50 ปีมาแล้ว ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลงไม่นานที่ผู้คนเริ่มแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวและที่พักที่ห่างไกลชุมชนเมือง และห่างไกลจากร่องรอยความกดดันของสงครามไปสู่พื้นที่ชนบทเต็มไปด้วยความสงบร่มรื่นและธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นช่วงแห่งการฟื้นฟู โดยความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงฟื้นฟูนี้ได้ออกให้เกิดที่พักแรมแบบใหม่ๆ ได้แก่ ที่นอนและอาหารเช้า (Bed & Breakfast) บ้านพักในฟาร์ม (Farmhouse) เกสต์เฮ้าส์ (Guesthouse) และ โฮมสเตย์ (Home Stay) ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันแต่เรียกชื่อ

ต่างกันไปตามพื้นที่ ประเทศและวัฒนธรรมที่แตกต่างไป โดยที่พักแรมทั้งหมดนี้ดำเนินการภายใต้แนวคิดเดียวกันคือ ถือว่าผู้ที่มาพักเป็นแขกของบ้านมิใช่เป็นเพียงนักท่องเที่ยว (Be a guest , not just a tourist) และภายใต้การพัฒนาแบบการท่องเที่ยวชนบท (จูวิทย์ ศิริเวชกุล, 2544 อ้างถึงใน วุฒิชชาติ สุนทรสมัย, 2550, หน้า 21)

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การสนับสนุนการท่องเที่ยวในเชิงรุก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขยายตลาดการท่องเที่ยวพักแรมแบบโฮมสเตย์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 ภายหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจระหว่าง พ.ศ. 2542-2544 ซึ่งมีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแนวทางหลักที่กำหนดภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแต่ละภูมิภาคให้เด่นชัด ทั้งอาศัยแหล่งท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ของแต่ละท้องถิ่นมาเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวที่พักแรมแบบโฮมสเตย์

การดำเนินการ ตลอดจนการส่งเสริมการท่องเที่ยวพักแรมแบบโฮมสเตย์ ต่อมาขอบเขตวงจำกัดภายในพื้นที่ และภูมิภาคที่มีจุดเด่นทางการท่องเที่ยว จนกระทั่งสำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ประกาศใช้กรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานที่พัก เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 เพื่อให้ที่พักแรมแบบโฮมสเตย์มีมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง

1. ด้านที่พัก

- 1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคงแข็งแรง
- 1.2 บ้านพักที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึง ไม่มีกลิ่นอับ และมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝน ได้
- 1.3 มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชน และเครื่องนอนที่สะอาด
- 1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด
- 1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้งเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาและออกจากที่พัก
- 1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ โดยอาศัยวิธีแห่งภูมิปัญญาชาวบ้าน

- 1.7 มีการดูแลสุขภาพแวดล้อมบริเวณบ้านให้สวยงาม

2. ด้านอาหารและโภชนาการ

- 2.1 มีอาหารปรุงอย่างดี
- 2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย
- 2.3 ครวที่ใช้ในการปรุงอาหารอยู่ในสภาพที่สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น

- 2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ
- 2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด ปลอดภัย
- 2.6 มีร้านอาหารที่ปลอดภัย สะอาด ถูกสุขอนามัยในชุมชน

3. ด้านความปลอดภัย

- 3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยโดยคนในชุมชน
- 3.2 มีเครื่องมือ และวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย
- 3.3 มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.4 มีการเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยารักษาโรคในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว
- 3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งของต่าง ๆ ในที่พักหรือห้องพักและบริเวณรอบ ๆ ห้องพักเพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ

4. ด้านการจัดการ

- 4.1 มีการรวบรวมกลุ่มของชาวบ้านจัดการในรูปแบบของชมรมหรือสหกรณ์
- 4.2 มีคณะกรรมการบริหาร โครงการ
- 4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความเชื่อของชุมชน
- 4.4 มีระบบการจองห้องพักล่วงหน้า และลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
- 4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการ แจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน
- 4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวได้เลือก
- 4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียว และต้องไม่มีผลกระทบต่ออาชีพดั้งเดิมของชุมชน
- 4.8 มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น และมีความพร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้

5. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว

- 5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น เดินป่า ขี่ม้า ปีนเขา ขี่จักรยาน เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน
- 5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น ทอผ้า จักสาน เป็นต้น
- 5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ

5.4 มีกิจกรรมบันเทิง เช่น คอนเสิร์ต การเดินร่ำ การแสดงพื้นบ้าน

5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น เดินชมสวนผลไม้แทนการใช้รถยนต์ขับชมสวน

5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน และเล่าขานตำนานหรือประวัติศาสตร์

6. ด้านสภาพแวดล้อม

6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภท เช่น แหล่งท่องเที่ยวเกษตร โบราณสถาน โบราณคดี เป็นต้น

6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ

6.3 พื้นที่หลักในชุมชนยังคงสภาพเดิมของชุมชน และยังรักษาวัฒนธรรม ประเพณี ของคน

7. ด้านมูลค่าเพิ่ม

7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน

7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่ผลิต

7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นของชุมชน

7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ

8. ด้านการส่งเสริมการตลาด

8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเอง และเป็นข้อมูลจริง มีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่น รายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง เป็นต้น

8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์

8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวไฮมาสเตอร์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นอกจากนี้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานหลักเกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์เป็น 1 ใน 8 คณะอนุกรรมการส่วนกลางที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการคัดเลือกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ ซึ่งได้มีมติกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้า และกลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่ และบริการ ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2544 คือ

1. กลุ่มสินค้า ประกอบด้วย

1.1 สินค้าที่เป็นอาหาร ได้แก่

1.1.1 ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาบริโภคโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป

1.1.2 ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป หมายถึง สินค้าที่แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้ในการบริโภค

1.2 สินค้าที่ไม่ใช่อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน รวมทั้งการแปรรูปอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภค

2. กลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่และบริการ ประกอบด้วย

2.1 ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง รายการที่ใช้ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน และงานเทศกาล

2.2 สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ สภาพแวดล้อม โบราณสถาน

2.3 บริการ หมายถึง บริการที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งก่อให้เกิดผลตามความต้องการของผู้ใช้บริการ จึงเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวแพคเกจแบบ โฮมสเตย์สามารถจัดอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติในกลุ่มศิลปวัฒนธรรม สถานที่และบริการ โดยมีศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีและการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวประมงเกาะช้าง มีสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ตลอดจนมีบริการที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันทั้งในต่างประเทศ และในเมืองไทยมีการทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของผู้บริโภคมากขึ้น เพื่อเป็นการทำความเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าจากลักษณะทางจิตวิทยา ได้การศึกษา แบบการดำเนินชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร (ประยูร บุญประเสริฐ และคณะ, 2542)

แบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดยสะท้อนออกมาใน 3 มุม คือ กิจกรรม (Activity) ความสนใจ (Interest) และความคิดเห็น (Opinion)

ด้านกิจกรรม คนที่อยู่ในวัยเดียวกัน การศึกษาระดับเดียวกัน อยู่ในระดับชั้นทางสังคมเดียวกันอาจมีกิจกรรมของชีวิตแตกต่างกันได้หลายแบบ บางคนชอบไปเที่ยวสังสรรค์กับเพื่อน ๆ หลังเลิกงาน บางคนรักสุขภาพออกกำลังกาย บางคนรักครอบครัวเลิกงานกลับไปทานข้าวบ้านหรือพาครอบครัวไปทานข้าว พาไปเที่ยวนอกบ้าน

ในด้านความสนใจ สังเกตได้จากนิยายสารที่เขาเลือกอ่าน ที่แตกต่างกันของผู้บริโภค หรือดูตัวอย่างจากรายการแฟนพันธุ์แท้ จะเห็นว่ามียุคคนที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งซึ่งอยู่ไม่น้อยทีเดียว

ส่วนด้านความคิดเห็น หรือทัศนคติที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็เป็นสิ่งที่สะท้อนแบบการดำเนินชีวิตของคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นต่อพรรคการเมือง ความคิดเห็นต่อการเรียกร้องสิทธิสตรี ทัศนคติต่อโฆษณา เหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือก ซื้อและใช้สินค้า

ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้น หล่อหลอมให้คนมีวิธีการ ใช้ชีวิตที่ต่างกัน แยกกลุ่มคนกรุงเทพฯ ตามไลฟ์สไตล์ ไปได้ 8 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มหาเช้ากินค่ำ คนกลุ่มนี้ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ ต่ำกว่าคนกรุงเทพฯ แต่กลับใช้เวลาในการฟังเพลงลูกทุ่งสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ไม่ชอบท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศหรือการใช้บริการห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ด้านความสนใจและความคิดเห็น กลุ่มนี้ค่อนข้างมีค่านิยมในการใช้ชีวิตแบบอยู่ไปวัน ๆ ไม่รู้สึกว่าชีวิตในวันพรุ่งนี้จะดีขึ้น นำคื่นเต็นขึ้น ไม่ค่อยชอบลองสินค้าใหม่ๆ ชอบทำอะไรตามประเพณีนิยม

2. กลุ่มหนุ่มสาวนักบริโภค คนกลุ่มนี้เป็นนักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 22.5 ปี ด้านกิจกรรม คนกลุ่มนี้ชอบทำกิจกรรมนอกบ้าน ไปงานเลี้ยงสังสรรค์มากกว่าอยู่บ้าน ชอบดูโทรทัศน์ เคเบิลทีวี ฟังวิทยุคนกลุ่มนี้นิยมกิจกรรมที่สร้างความบันเทิง สนุกสนานและเพิ่มความคึกคักให้ชีวิต ด้านความสนใจและความคิดเห็น กลุ่มนี้มีความกระตือรือร้นที่เผชิญวันใหม่อย่างคื่นเต็น ชอบชีวิตที่คล่องแคล่ว เร้าใจ ไม่ยึดติดกับค่านิยมเก่า ๆ ค่อนข้างมองโลกในแง่ดี แต่ยังไม่ค่อยมั่นใจในตัวเองมากนัก

3. กลุ่มชายชาตรี กลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานกลุ่มชายชาตรีดูโทรทัศน์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ยกเว้นนิตยสารเกี่ยวกับรถยนต์และกีฬาคนกลุ่มนี้คล้ายกับกลุ่มหาเช้ากินค่ำตรงที่ เป็นแฟนเพลงไทยลูกทุ่ง โดยใช้เวลาฟังเพลงลูกทุ่งตามสถานีวิทยุสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาก นอกจากนี้ คนกลุ่มนี้ยังใช้เวลาในการวิ่งออกกำลังกาย ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับครอบครัวและความมั่นคงทางการเงินมากมีความสุขกับการอยู่บ้านมากกว่าออกไปสังสรรค์

4. กลุ่มนักร้อง กลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท พนักงานขาย ข้าราชการและทหาร รวมทั้งอาชีพเฉพาะ(เช่น ครู วิศวกร หมอ พยาบาล เป็นต้น) และนักศึกษา คนกลุ่มนี้สนใจคือ ฟังเพลงลูกทุ่ง ชมรายการทอล์คโชว์ อ่านหนังสือพิมพ์ไทย หนังสือพิมพ์ธุรกิจและนิตยสาร นี้ชอบใช้เวลาว่างในกิจกรรมดูแลสุขภาพที่ไม่ต้องใช้เงินมากนัก เช่น วิ่งออกกำลังกาย แต่จะไม่ค่อยเล่นกอล์ฟหรือเป็นสมาชิกศูนย์สุขภาพ (Health Club) ที่ต้องเสียค่าสมัครสมาชิกและกลุ่มนี้นิยมเข้าไปซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ต ขณะที่การเข้าห้างสรรพสินค้า รวมทั้งการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศก็น้อย คนกลุ่มนี้ไม่ค่อยชอบความเสี่ยง ไม่ค่อยชอบการลงทุนซื้อหุ้น ค่อนข้างให้

ความสำคัญกับการแต่งกายและประเมินคนอื่นจากการแต่งตัว กลุ่มนี้ชอบชีวิตที่เรียบง่าย ไม่โลดโผน ไม่ชอบชีวิตที่ตื่นเต้นเร้าใจ ไม่สนใจสถานะทางสังคมมากนัก

5. กลุ่มทั่ว ๆ ไป คนกลุ่มนี้ใช้เวลาดูโทรทัศน์เพียงสัปดาห์ละ 21.54 ชั่วโมง ไม่ค่อยชอบฟังเพลงลูกทุ่ง แต่ชอบฟังเพลงไทยสากล ใช้เวลาในการเล่นกีฬาและออกกำลังกายน้อย แต่ชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน กลุ่มนี้มีความถี่ในการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้มีค่านิยมในการใช้ชีวิตโดยยึดทางสายกลาง ไม่ชอบความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางการเงิน ไม่ชอบเสี่ยง ไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง ค่อนข้างมองโลกในแง่ดี ไม่จุกจิกกับชีวิต เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยขึ้นชอบสินค้าในประเทศ

6. กลุ่มตรงไปตรงมา กลุ่มนี้ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คนกลุ่มนี้ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์สูงถึง 31.49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ไม่ค่อยชอบออกไปทานอาหารนอกบ้านหรือออกกำลังกายในที่สาธารณะ ส่วนสถานที่ที่ใช้จ่ายใช้สอยจะนิยมซื้อของในห้างสรรพสินค้า ด้านความสนใจและความคิดเห็น ลักษณะเด่นของคนกลุ่มนี้ คือ คิดว่าตัวเองเป็นคนขวางโลก ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เชื่อมั่นในตัวเอง ไม่เคร่งครัดในประเพณีหรือธรรมเนียม ไม่ค่อยสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม กลุ่มนี้ไม่ค่อยเชื่อเรื่องการประเมินคนจากการแต่งตัว ค่อนข้างเป็นนักใช้มากกว่านักเก็บ เวลาซื้อสินค้าจะกล้าบอกความต้องการหรือมาตรฐานที่ตนกำหนดไว้ ยอมจ่ายสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพ และกล้าที่จะพูดหรือต่อสู้เพื่อสิทธิของตนหากคุณภาพของสินค้าหรือบริการไม่เป็นไปตามที่ตนคิดไว้

7. กลุ่มหนุ่มสาวไฮเทค กลุ่มนี้ชมเคเบิลทีวีชอบรับสื่อภาษาอังกฤษ เช่น รายการวิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างประเทศกลุ่มนี้นิยมออกไปทานอาหารนอกบ้าน ชอบออกกำลังกายทั้งในศูนย์สุขภาพ (Health Club) และสวนสาธารณะ ท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศมาก กลุ่มนี้มีทัศนคติว่าการขับรถเป็นความสนุกในชีวิต ชอบทดลองอะไรใหม่ ๆ ชอบความตื่นเต้นในการใช้ชีวิต ไม่ยึดติดประเพณี ทำอะไรตามสัญชาตญาณ เป็นนักใช้มากกว่านักเก็บ คนกลุ่มนี้ใช้สินค้าไฮเทค อย่างคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องเล่นเทป สเตอริโอ ไมโครเวฟ บัตรเครดิตและรถยนต์มากกว่ากลุ่มอื่น รวมทั้งมีพฤติกรรมในการใช้รองเท้ากีฬาและกล้องถ่ายรูป ไปเที่ยวทั้งในและต่างประเทศและการบริโภคไอศกรีมสูงเป็นพิเศษ

8. กลุ่มนักลงทุนผู้มีประสบการณ์ อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.5 ปี การศึกษาดี เกือบครึ่งจบการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ชอบฟังเพลงฝรั่ง ไม่ค่อยฟังเพลงไทยสากลและลูกทุ่งมาก คนกลุ่มนี้ชอบการอ่านทั้งหนังสือพิมพ์และนิตยสาร กิจกรรมเด่นของคนกลุ่มนี้ คือ กิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความสนใจและความคิดเห็น คนกลุ่มนี้อาจเป็นเพราะผ่านโลกมามากจึงไม่ค่อยรู้สึกว่

จะตื่นมาพบวันใหม่ที่สดใสและดีกว่า แต่ก็ไม่หัดอยู่กับชีวิต ยังชอบใช้ชีวิตที่คล่องแคล่ว ไร้ใจ หาความตื่นเต้นให้ชีวิตบ้าง กลุ่มนี้ชอบเข้าสังคม ให้ความสำคัญกับการแต่งตัว กล้าทดลองสินค้าใหม่ ๆ

งานวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภค ไทย โดยพิจารณาจากหลักทางจิตวิทยาและพฤติกรรม แบบงานวิจัยไลฟ์สไตล์ ของคนกรุงเทพมหานคร เป็นงานที่น่าสนใจ หากมีการศึกษาต่อเนื่องโดยอาศัยงานชิ้นนี้และอีกหลาย ๆ ชิ้นที่มีผู้ศึกษาไว้เป็นฐาน เราน่าจะได้รูปแบบวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯ และคนไทยกลุ่มต่าง ๆ ที่น่าสนใจและนำไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธงชัย อินทรพันธุ์ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ศึกษาเฉพาะ ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เพิ่งเริ่มมีได้ไม่นานนัก ควรดึงให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารงานด้วยตัวเอง ซึ่งมีนโยบายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านนี้อยู่แล้ว ส่วนทางด้านผู้ให้บริการให้การยอมรับหรือผลตอบสนองตอบในทางที่ดี และมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมรายการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แบบธุรกิจนี้

อรวัต เสนะวัต (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในเรื่องรูปแบบของโฮมสเตย์ ลักษณะของโฮมสเตย์ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม การตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลการแจกแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการประมวลแบบสอบถาม รวมกับการคำนวณทางสถิติ หากค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 26-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี และรู้จักการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ได้ดีที่สุดจากสื่อโทรทัศน์ โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ต่อคนต่อครั้งคือ ระหว่าง 500-999 บาท

256805

๘
๙/๙ ๙๓๖๔
๗ ๓๘๒๗

จากการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่าปัจจัยด้านชื่อเสียงของโฮมสเตย์ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไปให้ความสำคัญด้านชื่อเสียงมากกว่ากลุ่มอายุอื่น

ปัจจัยด้านที่พักและความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงให้ความสำคัญมากกว่าเพศชาย เช่นเดียวกับกับปัจจัยด้านการคมนาคม

สำหรับปัจจัยที่เป็นสิ่งที่คาดหวังในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านที่พักและการบริการ พบว่า ในเรื่องความสะดวก สภาพแวดล้อมที่ดี การต้อนรับที่เต็มใจจากเจ้าของบ้าน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก สำหรับเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริการอินเทอร์เน็ต เครื่องทำน้ำอุ่น แอร์คอนดิชัน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญระดับน้อย ด้านความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก

กมลทิพย์ ชูประทีป (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง อายุต่ำกว่า 21 ปี ซึ่งนักท่องเที่ยวเพศหญิง มักจะไม่ชอบการเดินทางแบบสมบุกสมบัน มักจะคำนึงถึงคุณภาพที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เอาใจใส่ ควรจะมีการเพิ่มบริการในด้านเกี่ยวกับสุขภาพหรือความสวยงาม เพื่อสร้างสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม และคณะ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า ชาวบางคนทีจัดการโฮมสเตย์ในลักษณะประยุกต์นำรูปแบบรีสอร์ทมาใช้ ทำให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตามชาวบางคนทียังคงจัดการโฮมสเตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ มีขนาดพอประมาณ มีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

นิศย์ สัมมาพันธ์ และเอมอร ณรงค์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาต่างๆเกิดขึ้นจากขาดการบริหารจัดการ และภาวะผู้นำที่เหมาะสม เนื่องจากระบบบริหารมีลักษณะแยกส่วน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการจึงควรเป็นเชิงบูรณาการ ผู้นำและทีมงานในระดับปฏิบัติการควรเป็นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนนอกจากนั้น ควรเร่งสร้างความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้แก่ ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้าใจโดยถ้วน ตลอดจนนักท่องเที่ยวจะต้องได้รับการประชาสัมพันธ์และคำแนะนำผ่านการสื่อสารระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างมีสัมฤทธิ์ผล